

C.U.SHAH UNIVERSITY

Winter Examination-2018

Subject Name : Contemporary India and Education

Subject Code : 4ED01CIE2

Branch: B.Ed. (Gujarati)

Semester :1

Date : 28/11/2018

Time : 02:30 To 05:30

Marks : 70

Instructions:

- (1) Use of Programmable calculator & any other electronic instrument is prohibited.
- (2) Instructions written on main answer book are strictly to be obeyed.
- (3) Draw neat diagrams and figures (if necessary) at right places.
- (4) Assume suitable data if needed.

પ્રશ્ન : ૧(અ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનોઆશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૮)

(૧)સમાજ એટલે શું? સમકાલીન ભારતીય સમાજની સમસ્યાઓ અને તેને નિવારવાનાં ઉપાયોની

વિસ્તૃતચર્ચા કરો.

(૨) ભારતીય શિક્ષણની ઐતિહાસિક ભૂમિકામાં બૌદ્ધકાલીન શિક્ષણનો અર્થ,અભ્યાસક્રમઅને

પદ્ધતિઓ વિગતે ચર્ચો.

પ્રશ્ન : ૧(બ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોનાઆશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૬)

(૧)સમકાલીન ભારતીય સમાજની લાક્ષણિકતાઓ ટૂંકમાંસમજાવો.

(૨)વેદકાલીન શિક્ષણનો અભ્યાસક્રમ જાણાવો.

(૩)સામાજિક સ્તરીકરણ એટલે શું ?

પ્રશ્ન : ૨(અ)નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનોઆશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૮)

(૧)ભારતીય બંધારણનો સંક્ષિપ્ત પરિચય આપી આમુખનું મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો.

(૨)મૂલ્ય શિક્ષણનો અર્થ, મહત્ત્વ અને મૂલ્ય શિક્ષણના પ્રકારોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન : ૨(બ)નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોનાઆશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૬)

(૧)નાગરિકના હકો અને ફરજો સંદર્ભે શિક્ષકની ભૂમિકા સમજાવો.

(૨)ટૂંકનોંધ લખો : લોકશાહી માટેની કેળવણી.

(૩)એક શિક્ષક તરીકે બંધારણીય મૂલ્યોની યાદી તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન : ૩(અ)નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનોઆશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૮)

(૧)રાઈટ-ટૂ-એજ્યુકેશન એક્ટ-2009નો અર્થ આપી તેના વિશે વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

(૨) સંશોધિત રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિ-1992 ઐતિહાસિક ભૂમિકા વર્ગવી આ નીતિ મુજબ શિક્ષકની ભૂમિકા જાણાવો.

પ્રશ્ન : ૩(બ)નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોનાઆશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૬)

(૧)રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિ-1986નો ટૂંકમાં પરિચય આપો.

(૨) વંચિતોનો અર્થ આપી અનુસૂચિત જાતિની શૈક્ષણિક સમસ્યાઓ ટૂંકમાં જણાવો.

(૩)ટૂંકનોંધ લખો : કોઠારી શિક્ષણ પંચ.

પ્રશ્ન : ૪(અ)નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નોનાઆશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૮)

(૧)સર્વ શિક્ષા અભિયાનનો અર્થ આપી સર્વ શિક્ષા અભિયાનના હેતુઓ અને ઉપયોગિતા સમજાવો.

(૨)કન્યાકેળવણી અને શાળા પ્રવેશોત્સવ એટલે શું ? બંનેના હેતુઓ સ્પષ્ટ કરો.

પ્રશ્ન : ૪(બ)નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોનાઆશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૬)

(૧)મધ્યાહન ભોજન યોજનાનાં શા લાભ છે ?

(૨)UGC સંસ્થાનો પરિચય આપી તેના કાર્યો સ્પષ્ટ કરો.

(૩)તાલિમી સંસ્થા માટે NCTEનું મહત્ત્વ જણાવો.

પ્રશ્ન : ૫નીચે આપેલ તમામ પ્રશ્નોના એક શબ્દ કે એક વાક્યમાં ઉત્તરઆપો. (૧૪)

(૧)બંધારણ સભાને બંધારણ રચતા કેટલો સમય થયો હતો ?

(૨) આમુખને આપણા 'જન્માક્ષર' તરીકે કોણે ઓળખાવ્યું છે ?

(૩)કયા સમયના શિક્ષણમાં યજ્ઞ-મંત્રને મહત્ત્વ આપવામાં આવ્યું હતું ?

(૪)KGBV શું છે ?

(૫) નવોદય વિદ્યાલયનોવિચાર કઈ નીતિએ આપ્યો ?

(૬) વંચિતોએટલે શું ?

(૭)ગુજરાતમાં મધ્યાહન ભોજનની શરૂઆત ક્યારે થઈ હતી ?

(૮)GCERTનું પૂરું નામ આપો.

(૯) બૌદ્ધ-શિક્ષણમાં પ્રવેશની સાથે સૌપ્રથમ કયો સંસ્કાર અપાતો હતો ?

(૧૦)લોકશાહીનો સામાન્ય અર્થ આપો.

(૧૧) મૂળભૂતફરજદિન ક્યારે ઉજવાય છે ?

(૧૨) યુનિવર્સિટી શિક્ષણપંચને બીજા કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે ?

(૧૩) બંધારણના કયા ભાગમાં મૂળભૂત અધિકારોનોઉલ્લેખ છે ?

(૧૪)ત્રિ-ભાષા સૂત્ર કયા કમિશનેઆપ્યું છે ?

